

Latvijas Lingvistikas Olimpiādes

2022.-2023.m.g.

2.kārtas

atbildes un risinājumi

1.uzdevums

1. jautājums:

1. *pink and black*
2. *blue and white*
3. *red and green*
4. *pink and white*
5. *red and white*

2. jautājums:

Saskaitot, cik bieži dotajos piemēros katrai krāsai atrodies pēc/pirms ‘and’ vārdu salikumā, šo vārdu salikumu frekvences palielinās (vai samazinās), var sastādīt noteiktu krāsu hierarhiju.

Gala krāsu sekvenca : *pink > red > black > blue > green > white*.

Šajā sekvencē krāsai X atrodies pa kreisi no krāsas Y nosaka, ka vārdu salikums *X and Y* būs sastopama biežāk, nekā *Y and X*.

2.uzdevums

1.jautājums:

7. **U chu'u bwiteme uka goita bichak.** Suns, kurš skrien, ieraudzīja kojotu.
Собака, которая бежит, увидела койота.
8. **U kaba'i uka chu'uta tajo'ota etbwameta ke'ek.** Zirgs sakoda suni, kurš zog drēbes.
Лошадь укусила собаку, которая крадёт одежду.
9. **U o'ou uka chu'uta bichaka'u tajo'ota jinu.** Vīrietis, kuru redzēja suns, pērk drēbes.
Мужчина, которого видела собака, покупает одежду.

2. jautājums:

10. Kojots, kuru sakoda zirgs, aizskrēja.
U goi uka kaba'ita ke'eka'u bwitek.
11. Vīrietis nozaga suni, kurš dzied.
U o'ou uka chu'uta bwikameta etbwak
12. Suns ieraudzīja drēbes, kuras pērk sieviete.
U chu'u tajo'ota uka jamutta jinu'u bichak.

3.jautājums

Vārdu secība teikumā : (U) SOV NA(=divdabī)

jeb (U) priekšmets_papildinātājs_izteicējs divdabja objekts+tā apzīmētājs divdabī

-me = divdabja piedēklis

-ka = pagātnes piedēklis; -ka → -k vārda beigās

uka = lieto pirms dzīva objekta

-ta = objekts akuzatīvā

Divdabī saskaņojas ar lietvārdu pēc locījuma akuzatīvā (ja lietvārdam ir -ta, divdabim arī).

Aktīvs divdabja teiciens : X, kurš/u dara (Y-u) = **X V-me (Y-ta)**.

‘u morfēmas izmantošana (pasīvs divdabja teiciens):

X(u), kur/u dara Y = **X, (uka) Y-(ta) V-’u**

kas nozīmē, ka ‘u apgriež (samaina vietām) priekšmetu un papildinātāju divdabī.

3.uzdevums

1.jautājums:

boŋda qu's = zārks / гроб

(=mirona čums, turpmāk : -da kā piederības piedēklis)

tipda suul = suņu nartas / собачья нарта tedan

qim = atraitne / вдова

(=sieviete bez vīra, turpmāk: -an kā neesamības piedēklis)

kəjgan qimdil = bezprātīga meitene / бестолковая девочка

(=meitene bez galvas)

ek suul = traktors / трактор (=dzelzs nartas)

obda qu's = tēva čums / чум отца

sukŋ ke'd = resns cilvēks / толстый человек

obda bis'er = tēvocis / дядя (=tēva brālis)

ekaŋ tip = ķēdes suns / цепная собака

(ķēde=dzelzs+virve)

qu's qim = mājsaimniece / домохозяйка (=čuma sieviete)

sukŋ aŋ = tauva (trose) / канат

kəjga dajen = galvassāpes / головная боль

2. jautājums:

boņ qim = mirone / mirusi sieviete / мёртвая женщина

sukņ tip = resns suns / толстая собака

qu'san ted = bezpajumtes vīrs / vīrs bez mājas / бездомный муж

qimdīlda kējga = meitenes galva / девочкина голова / голова девочки

3.jautājums:

бездомная собака / bezpajumtes suns = qu'san tip

брат / brālis = bis'er

больной отец / slimis tēvs = dajeņ ob

верёвка ребёнка / bērna virve = dīlda aņ

железо / dzelzs = ек

4.uzdevums

1.jautājums:

1	c'hwec'h breur	[C]	6 brāļi
2	teir c'hazhez warn-ugent	[O]	23 kaķenes (dzīvnieki)
3	daou di	[E]	2 mājas
4	div vananez ha pevar-ugent	[Q]	82 banāni
5	pemp ti	[W]	5 mājas
6	daou baotr	[A]	2 zēni
7	pevar c'hastell	[M]	4 pilis
8	teir flac'h	[G]	3 meitenes
9	div gouign ha daou-ugent	[S]	42 kūkas
10	eizh kastell	[U]	8 pilis
11	eizh buoc'h warn-ugent	[R]	28 govīs
12	tri breur	[P]	3 brāļi
13	pemzek bananez	[I]	15 banāni
14	daou gastell warn-ugent	[D]	22 pilis
15	c'hwezek pesk	[L]	16 zivīs
16	peder c'houign	[J]	4 kūkas
17	seizh kouign	[B]	7 kūkas

18	tri c'hastell ha tri-ugent	[X]	63 pilis
19	unnek neizh ha tri-ugent	[F]	71 ligzda
20	div blac'h warn-ugent	[T]	22 meitenes
21	seizh pesk ha tregont	[H]	37 zivis
22	c'hwec'h paotr ha tri-ugent	[K]	66 zēni
23	daou vreur	[N]	2 brāļi
24	nav buoc'h ha tregont	[V]	39 govīs

2.jautājums:

1. daou besk = 2 zivis/рыбы
2. pevarzek breur ha pevar-ugent = 94 brāļi/брата
3. pemp neizh warn-ugent = 25 ligzdas/гнѣзд
4. trizek kouign ha tri-ugent = 73 kūkas/пирога
5. div gazhez ha tregont = 32 kaķenes/кошки

3.jautājums:

5. 7 meitenes = seizh plac'h
6. 11 mājas = unnek ti
7. 62 govīs = div vuoc'h ha tri-ugent
8. 12 banāni = daouzek bananez
9. 35 kaķenes = pemp kazhez ha tregont
10. 84 zivis = pevar fesked ha pevar-ugent

4.jautājums:

Skaitīšanas sistēma ar bāzi 20, turklāt skaitīšana ar 20 sākas ar skaitli 40 : ha x*20, kur 20=ugent.

Skaitlim 30 ir savs vārds : *tregont*, kas arī tiek lietots ar daļiņu ha: *ha tregont*).

Vārdiem ir siev./vīr. dzimtes, kas ispaužās, mainoties skaitļiem 2,3 un 4 :

Skaitlis	Sieviešu dzimtes vārdi	Vīriešu dzimtes vārdi
2	div	daou
3	teir	tri
4	peder	pevar

Vārda sākuma līdzskaņa mija ir atkarīga no skaitļa vārdkopā:

skaitlis: 3&4 (berzeņu jeb spirantu mija no nebalsīgas bāzes)	cits skaitlis (bāzes forma)	skaitlis: 2 (mīksta mija jeb lenīcija)
f-	p-	b-
c'h-	k-	g-
b-	b-	v-
na	t-	d-
na	n-	na

Šāda veida mijas ir vispārēji raksturīgas ķeltu valodām, tomēr miju pielietojums (vides kontekstā) var atšķirties.

5.uzdevums

1.jautājums:

2.	Antin	Antija (īpašība) / Анти (свойство)
7.	bussissa	(atrasties) autobusā / (находиться в) автобусе
24.	pannulta	no pannas / от сковороды
30.	bussi	autobuss
31.	Forssaan	uz Forsu
32.	harpussa	(atrasties) arfā
33.	hattu	cepure
34.	hattuna	kā cepuri
35.	Jaakon	Jāko (īpašība)
36.	lamput	(daudzas) lampas
37.	lamppuja	(nav) lampu
38.	lampuksi	(pārvērst) lampā
39.	leffaa	(nav) filmas
40.	leffat	(daudzas) filmas
41.	pirkalta	no cenrāža
42.	summaan	uz summu
43.	summan	summas (īpašība)

2.jautājums:

- 1) 1.grupas vārdi ar k/t/p saknē zaudē 1 no līdzskaņiem mainot vārda formu (skat. (2))

2.grupai pieder vārdi ar ll/mm/nn/ss/ff saknē.

Var arī novērot, ka 1.grupas līdzskaņi ir tādi, kurus izrunot gaisa plūsma tiek pilnīgi pārtraukta (slēdzeņi).

- 2) slēgtajās zilbēs (līdzskanis-patskanis-līdzskanis), 1.grupas līdzskanis X saīsinās: XX→X, bet visi 2.grupas līdzskaņi netiek saīsināti.